

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) GARBARSKA 7-2.

Nr.

Wilno, dnia 4 lipca 1935 r.

1316.-

Treść numeru:

II. ZAGADNIENIA GOSPODARCZE.

Str.

FINANSE I BUDŻET.

1. Budżet Państwa Litewskiego na 1935 r.	1.
2. Dochody i wydatki Państwa Litewskiego w I-szym kwartale 1935 r.-	"
3. Fundusz złota Banku Litewskiego na dzień 1.VI.1935 r.-	"
4. Zmiana ustawy o emeryturach dla urzędników państwowych.-	"
5. Projekt budżetu m.Kowna na 1935 r.-	2.
6. Budżet m.Szawel na 1935 r.-	"
7. Budżet m.Marjampola.-	"
8. Budżet Kiejdan i Wiłkomierza na 1935 r.-	"
9. Budżet Poniewieża na 1935 r.-	"
10. Budżet powiatowego samorządu trockiego.-	"
11. Rozpisanie pożyczki wewnętrznej.-	"
12. Zmiana ustawy o "Pożyczce Wolności".-	"
13. Wydanie ustawy o podatkach bezpośrednich.-	3.
14. Wydatki bezpośrednie w 1934 r.-	"
15. Sprawa podatku mieszkaniowego.-	"
16. Podatek od obrotu importowego.-	"
17. Finanse samorządów.-	"
18. Akcja oszczędnościowa w Litwie.-	"
19. Lit.gospodarka kredytowa.-	4.
20. T-wo Drobnego Kredytu w Rosieniach.-	"
21. Działalność państw.kas oszczędnościowych w 1934 r.-	"
22. Wkłady w bankach.-	"
23. Nowa ustawa o przedsiębiorstwach kredytowych.-	"
24. Zmiana ustawy o Banku Ziemijskim.-	5.
25. Działalność Banku Ziemijskiego.-	"
26. Doroczne zebranie akcjonariuszy Banku Ziemijskiego.-	"
27. T-wo Drobnego Kredytu wjeziorosach.-	"
28. Założenie Banku Hipotecznego.-	"
29. Zmiany statutu Banku Lit.-	"

UMOWY I TRAKTATY.

30. Litewsko-łotewska umowa handlowa.-	6.
31. "Tautos Ukis" na temat umowy handlowej z Anglią.-	7.
32. Traktat handlowy z Łotwą.-	"
33. Traktat arbitrażowo-koncyliacyjny z Danją.-	"
34. Konwencja handlowa między Litwą i Estonją.-	"
35. Umowa lit.-holenderska w sprawie ochrony znaków fabrycznych i towarowych.-	"

HANDEL ZAGRANICZNY.

36. Handel zagraniczny w 1934 r.-	"
37. Najnowsze kwestje w handlu zagranicznym.-	8.
38. Import węgla kamiennego w 1934 r.-	"
39. Import bekonów do Anglii.-	"
40. Eilans handlu lit.z Anglią.-	"
41. Perspektywy eksportu litewskiego.-	"
42. Wywiad dyrektora "Maistasa" o eksporcie bekonów do Sowieców.-	9.
43. Dokoła racjonalizacji i uintensywnienia eksportu litewskiego.-	"
44. Utrudnienia w handlu z Anglią.-	"
45. Przewidywany eksport jaj w 1935 r.-	"
46. Możliwości eksportu bursztynu litewskiego.-	"
47. Sprawozdanie dyr.Łapenasasa o tranzakcjach handlowych "Lie-tukisa".-	"

/c.d.n./

BIULETYN KOWIEŃSKI

W I L N O

WILNIEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE WIELKIEGO HANDLU
Wilno, dnia 4 lipca 1935 r. Nr. 1316.

II. ZAGADNIENIA GOSPODARZE.

Str.

F I N A N S E I B U D Ż E T .

- 1. Budżet Państwa Litewskiego na 1935 r.
- 2. Dochody i wydatki Państwa Litewskiego w I-szym kwartale 1935 r.
- 3. Fundusz rezerwy Państwa Litewskiego na dzień 1.VI.1935 r.
- 4. Zmiana ustawy o emeryturach dla urzędników państwowych.
- 5. Projekt budżetu m. Wilna na 1935 r.
- 6. Budżet m. Wilna na 1935 r.
- 7. Budżet m. Mariampola.
- 8. Budżet Kijowa i Wilkomierza na 1935 r.
- 9. Budżet Połotia na 1935 r.
- 10. Budżet powiatowego samorządu trockiego.
- 11. Rozpisanie pożyczki wojennej.
- 12. Zmiana ustawy o "Pożyczce Wojskowej".
- 13. Wydatki państwa o podatkach karnych.
- 14. Wydatki państwa w 1934 r.
- 15. Sprawa podatku akcyzowego.
- 16. Podatek od obrotu importowego.
- 17. Finansowe samorządów.
- 18. Kasa oszczędnościowa w Litwie.
- 19. Lit. gospodarka kredytowa.
- 20. Two drobnego kredytu w Rosji.
- 21. Działalność banków kasa oszczędnościowych w 1934 r.
- 22. Wzrost w bankach.
- 23. Nowa ustawa o przedsiębiorstwach kredytowych.
- 24. Zmiana ustawy o Banku Litewskim.
- 25. Działalność Banku Litewskiego.
- 26. Organizacja banku w Litwie.
- 27. Two drobnego kredytu w Litwie.
- 28. Zależność banku litewskiego.
- 29. Zmiany statutu Banku Lit.

U M O W Y I T R A K T A T Y .

- 30. Litwako-łotwaska umowa handlowa.
- 31. "Tarcza Ukrai" na temat umowy handlowej z Anglią.
- 32. Traktat handlowy z Łotwą.
- 33. Traktat eksterytoryjno-konwencyjny z Danią.
- 34. Konwencja handlowa między Litwą i Estonią.
- 35. Umowa lit.-holenderska w sprawie ochrony znaków fabrycznych i towarowych.

H A N D L E I Z A G R A N I C Z N Y .

- 36. Handel zagraniczny w 1934 r.
- 37. Najnowsze kwestje w handlu zagranicznym.
- 38. Import węgla kamiennego w 1933 r.
- 39. Import białej wełny z Anglii.
- 40. Złoty handel lit. z Anglią.
- 41. Paradyżowy eksport litewskiego.
- 42. Wywiad dyrektora "Litwasa" o eksporcie białej wełny z Anglii.
- 43. Holenderski eksport litewskiego.
- 44. Urządzenia w handlu z Anglią.
- 45. Przewidywany eksport tej w 1935 r.
- 46. Kwestje eksportu paradyżowego litewskiego.
- 47. Organizacja eksportu i transportu handlowych "Lit-

T r e ś ć n u m e r u:
/c.d./

Str.

48. Dokoła standaryzacji towarów.-

10.

P R Z E M Y S Ł .

49. Rozwój przemysłu litewskiego w latach 1932-34.- " "
 50. Przemysł litewski w 1934 r.- " "
 51. Produkcja octu na Litwie.- " "
 52. Sprawa otwarcia 2-giej cukrowni w Litwie.- 11. "
 53. Produkcja cukrowni marjampolskiej.- " "
 54. Cena cukru.- " "
 55. Przejęcie przez rząd fabryki fornieru.- " "
 56. Sprawa fabryki cementu, " "
 57. Dokoła budowy fabryki terpentyny i kalafonji, " "
 58. Działalność s-ki akcyjnej "Zuvis".- " "
 59. "L.Aidas" w sprawie fachowców w przemyśle litewskim.- " "

R O L N I C T W O, R E F O R M A R O L N A, L A S Y .

60. Perspektywy gospodarki lnianej na Litwie.- 12. "
 61. Zmiana ustawy o Izbie Rolnej.- " "
 62. Zmiana ustawy o ułatwieniu splety długów rolników.- " "
 63. Ustawa o kontroli nad handlem nasionami.- " "
 64. Produkcja rolna z 1 ha w Litwie w kwintałach.- " "
 65. Obszary zasiane oraz ogólna produkcja.- " "
 66. Nowele do ustawy o reformie rolnej.- 13. "
 67. Plan urządzeń rolnych na 1935 r.- " "
 68. Prace meljoracyjne w Litwie w okresie 1920-1934 r.- " "
 69. Plan gospodarki leśnej na 1935 r.- " "
 70. Eksport materiałów leśnych w 1933-1934 r.- " "

B U D O W N I C T W O .

71. Sprawa budowy dróg lądowych i wodnych i projekt budowy " "
 hydroelektrowni.- " "
 72. Plan budowy nowych szos.- " "

W I A D O M O Ś C I Z Z A K R E S U C E L I A K C Y Z Y .

73. Produkcja towarów akcyzowych za pierwsze 3 mies. 1935 r.- 14. "
 74. Rektyfikacja wódki na I-szy kwartał 1935 r.- " "

W I A D O M O Ś C I G O S P O D A R C Z E Z O K R Ę G U K Ł A J P E D Z K I E G O .

75. Działalność kłajp. syndykatu drzewnego.- " "
 76. Ubezpieczalnie kłajpedzkie.- " "
 77. Kłajpeda, jako ośrodek przemysłu litewskiego.- " "
 78. Budowa trzech nowych dźwigów w porcie kłajpedzkim.- 15. "
 79. Budżet Kraju Kłajpedzkiego na 1935 r.- " "
 80. Sprawa Banku Raiffeisenowskiego w Kłajpedzie.- " "
 81. Obrót towarów w porcie kłajpedzkim.- " "
 82. Przedsiębiorstwa przemysłowe w Kraju Kłajpedzkim.- " "
 83. Ruch mieszkańców w Kraju Kłajpedzkim w okresie 1929-1933.- " "
 84. Przemysł włókienniczy w Kraju Kłajpedzkim.- " "

X

X

X

Str.

10.

48. Dokoła standaryzacji towarów.

R E Z U M E

- 49. Rozwój przemysłu litewskiego w latach 1933-54.
- 50. Przemysł litewski w 1954 r.
- 51. Produkcja cukru na Litwie.
- 52. Sprawy otwarcia 2-tych centrów w Litwie.
- 53. Produkcja cukru w Litwie.
- 54. Ciepłota w Litwie.
- 55. Przejście z drewna do fabryki formacji.
- 56. Sprawy fabryki cukru.
- 57. Dokoła budowy fabryki terpentyny i kafeloni.
- 58. Dokoła budowy fabryki terpentyny "Kovis".
- 59. "Litgas" w sprawie fachowców w przemyśle litewskim.

R O L N I C T W O , R E F O R M A R O L N A I A S Y

- 60. Perspektywy gospodarki rolnej na Litwie.
- 61. Zmiana ustawy o Rolnictwie Litewskim.
- 62. Zmiana ustawy o niestwierdzeniu spłaty długów rolników.
- 63. Ustawa o kontroli nad handlem nasionami.
- 64. Produkcja rolna z 1 ha w Litwie w kwintalach.
- 65. Opasary nasienne oraz ogólna produkcja.
- 66. Nowe do ustawy o reformie rolniej.
- 67. Plan urządzeń rolnych na 1955 r.
- 68. Prace młodych w Litwie w okresie 1950-1954 r.
- 69. Plan gospodarki leśnej na 1955 r.
- 70. Ekspert materiałów leśnych w 1953-1954 r.

B U D O W N I C T W O

- 71. Sprawy budowy dróg i mostów i projekt budowy hydroelektrowni.
- 72. Plan budowy nowych osad.

W I A D O M O Ś C I Z Z A K R E S U O B I A K C Y Z Y

- 73. Produkcja towarów skorynowych za pierwsze 3 mies. 1955 r.
- 74. Rekrutacja wódki na I-azy kwartał 1955 r.

W I A D O M O Ś C I G O S P O D A R C Z E Z O K R E S U K W I A D O M O Ś C I

- 75. Dokoła budowy nowego przemyślnego.
- 76. Ubezpieczenie kłusobudów.
- 77. Kłusobud, jako ośrodek przemysłu litewskiego.
- 78. Budowa trzech nowych dróg w parcie kłusobudkim.
- 79. Budowa Kłusobudki na 1955 r.
- 80. Budowa Banku Rolniczego w Kłusobudzie.
- 81. Obrót towarów w parcie kłusobudkim.
- 82. Przemysłowe przemysły w Kłusobudkim.
- 83. Ruch mieszkaniowy w Kłusobudkim w okresie 1950-1955.
- 84. Przemysł w Kłusobudkim.

II. ZAGADNIENIA GOSPODARCZE.

FINANSE I BUDŻET.

Budżet Państwa Litewskiego na 1935 r. "Vyriausybes Žinios" Nr.484: Budżet Państwa Litewskiego na 1935 r. wynosi 269.131.840 litów. Budżet przewiduje 227.144.829 lt. dochodów zwyczajnych i 41.987.011 lt. dochodów nadzwyczajnych; wydatków zwyczajnych 208.168.059 lt. i nadzwyczajnych 60.995.781 lt.

Poszczególne pozycje budżetu na rok 1935 przedstawiają się następująco:

Dochody.

Prezydent Republiki /zwycz./	1.284	lt.
Gabinet Ministrów "	425.192	"
Gubernatura Kr.Kłajp. "	484.100	"
Kontrola Państwa "	201.031	"
M-stwo Obrony Kraju "	555.000	"
" Spr.Wewn. "	3.177.550	"
" Finansów 145.117.408 lt.		
zwycz.i 41.420.511 nadzw.Razem:186.537.919		"
Min.Rolnictwa 19.538 lt.zwycz.i		
566.500 lt.nadzwycz. Razem: 20.104.880		"
M-stwo Oświaty /zwycz/	2.692.048	"
" Sprawiedl. "	6.368.440	"
" Komunikacji "	47.739.596	"
" Spraw Zagr. "	844.800	"

Wydatki.

	Zwyczajne.	Nadzwyczajne.	Ogółem
Prezydent Państwa	279.563 lt.		279.563 lt.
Sejm	159.479 "		159.479 "
Gabinet Ministrów	3.830.189 "		3.830.189 "
Rada Państwa	279.172 "		279.172 "
Gubernatura Kr.Kłajp.	277.927 "		277.927 "
Kontrola Państwa	1.181.592 "		1.181.592 "
M-stwo Obrony Kraju	44.465.000 "	25.000.000 lt.	69.465.000
" Spraw Wewn.	24.354.647 "	504.500 "	24.859.147 "
" Finansów	22.345.605 "	8.257.250 "	30.602.855 "
" Rolnictwa	20.399.741 "	14.267.912 "	34.667.653 "
" Oświaty	35.897.744 "	1.429.840 "	37.327.584 "
" Sprawiedl.	9.857.524 "	550.760 "	10.408.284 "
" Komunikacji	40.552.458 "	10.762.094 "	51.314.552 "
" S.Zagr.	4.255.418 "	223.425 "	4.478.843 "

Dochody i wydatki Państwa Litewskiego w I-szym kwartale 1935 r. "Tautos Ukis" Nr.5 z 1935 r.: W ciągu trzech pierwszych miesięcy 1935 r. dochody budżetowe Państwa wyniosły 51,42 milj.litów /I-III.1934 r. - 55,48 m.lt./, dochody zwyczajne w I-szym kwartale 1935 r. wyniosły 46,56 m.lt., zaś dochody nadzwyczajne 4,86 milj.lt. Wydatki Państwa w I-szym kwartale 1935 r. wyniosły 59,24 milj.lt. /I-III.1934 r. - 53,74 m.lt./.

Z powyższego wynika, iż w okresie I-go kwartału 1935 r. realizacja budżetu przyniosła deficyt w wys.7,82 milj.lt. /w tymże okresie 1934 r. deficyt wyniósł 1,74 milj.litów/.

Fundusz złota Banku Litewskiego na dzień 1.VI.1935 r. Jak podaje prasa kowieńska /z VI.1935/, fundusz złota Banku Litewskiego na dzień 1 czerwca wynosił 44,08 milj. lt., waluty zagranicznej 6,06 milj.lt., dyskonto i pożyczki 100,84 milj.lt., banknotów w obiegu 96,91 milj.lt.

Pokrycie banknotów w złocie wynosi 45,5%, w złocie i walucie - 51,7%.

Zmiana ustawy o emeryturach dla urzędników państwowych. Gabinet Ministrów przyjął zmianę ustawy o emeryturach dla urzędników państwowych.

Urzednicy państwowi po 25 latach służby otrzymują emeryturę w wys.25% swej zasadniczej pensji.

Został skreślony z ustawy artykuł przyznający emeryturę dla urzędników, którzy po 20 latach służby przedstawiają zaświadczenie o złym stanie zdrowia. Prawa emerytury zostają pozbawieni również urzędnicy, którzy po 10 latach służby zapadli na ciężką chorobę, o ile nie będą mogli wykazać całkowitej swej zdolności do pracy. Pozatem przewidziany jest szereg innych ograniczeń. Ograniczenia te pozwolą zaoszczędzić do 3 milj.litów rocznie.-

Projekt budżetu m.Kowna na 1935 r. Minister Spraw Wewn. zatwierdził budżet miejski Kowna na 1935 r. na sumę 9 milj.600 tys.litów. Skreślono z budżetu sumy na budowę gmachów miejskich, zapomogi dla organizacji dobroczynnych i inne pozycje.

Magistrat projektował budżet znacznie wyższy. Dochody zwyczajne miały wynosić 9.211.661 lt., zaś nadzwyczajne - 2.433.530 lt. Wydatki zwyczajne - 9.640.991 lt. i nadzwyczajne - 2.004.350 litów.-

Budżet m.Szawel na 1935 r. "L.Aidas" Nr.84:M-stwo Spraw Wewnętrznych zatwierdziło budżet m.Szawel na 1935 r. w wys. 2.151.845 litów.-

Budżet m.Marjampola. "L.Aidas" Nr.73:M.S.Wewn. zatwierdziło budżet m.Marjampola na 1935 r. w wys.416.491 litów.-

Budżet Kiejdan i Wilkomierza na 1935 r. "L.Aidas" Nr.69: M.S.Wewn. zatwierdziło budżet m.Kiejdan na 1935 rok w wys.268.279 litów oraz budżet Wilkomierza w wys.525.770 litów.-

Budżet Poniewieża na 1935 r. "L.Aidas" Nr.12 donosi, iż budżet m.Poniewieża został zbilansowany w wys.1.250.570 lt., przyczem na cele oświatowe wyasygnowano 109.905 lt., na opiekę społeczną - 109.390 lt., na sprawy zdrowotne 143.760 litów.-

Budżet powiatowego samorządu trockiego. "L.Aidas" Nr.60: Budżet trockiego samorządu powiatowego na 1935 r. zatwierdzony został w wys.185.382 litów.-

Rozpisanie pożyczki wewnętrznej. 30 marca w "Vyr.Žinios" Nr.477 ukazało się rozporządzenie ministra Finansów o pożyczce wewnętrznej. Zgodnie z ustawą, ministrowi Skarbu została zlecona emisja obligacyj pożyczki wewnętrznej na sumę nominalnej wartości 18 milj.lt.

Pożyczka zostanie wykorzystana na potrzeby rolnictwa, budowę nowych linii kolejowych i umorzenie pożyczki Wolności. Nominalna wartość list opiewa na sumę 50, 100, 500 i 1.000 lt., są one oprocentowane w wys.4,5 od sta rocznie.

Obligacje zostaną wykupione do 1945 r. według ceny nominalnej. Wykup będzie się odbywał w drodze losowania, które zostanie rozpoczęte w 1937 r. Corocznie będzie zarządzane ciągnięcie 1/9 części obligacyj.

W związku z przystąpieniem M-stwa Skarbu do opracowania przepisów do ustawy o pożyczce wewnętrznej oprócz urzędników państwowych, obarczeni zostaną pracownicy kooperatyw, towarzystw akcyjnych i t.d. Na społeczeństwo przypada ok.połowy pożyczki. Na sumę około 7 i pół milj.lt. nabędzie bonów pożyczkowych Państwowa Kasa Pożyczkowo-Oszczędnościowa. Możliwe jest, że pracownikom instytucyj rządowych, samorządowych i prywatnych wypadnie nabyć bony pożyczki wewnętrznej na sumę od 1/2 do 3/4 miesięcznej pensji.

Inspekcja przedsiębiorstw rozesłała okólnik do kooperatyw banków, towarzystw akcyjnych i t.d., w którym przypomina, iż pracownicy otrzymujący ponad 100 lt. miesięcznej pensji w kooperatywach i ponad 150 w t-wach akcyjnych powinni zakupić bony pożyczki wewnętrznej w wys.conajmniej połowy swej pensji miesięcznej. Przez zarządy tych przedsiębiorstw winne być sporządzone spisy pracowników z wymiennieniem ich nazwisk, imion, obywatelstwa, miesięcznego wynagrodzenia, sumy subskrybowanej pożyczki i numeru z jej opłacenia. O ile który z pracowników pożyczki nie subskrybuje, powinno być załączone jego wyjaśnienie, dlaczego pożyczki nie zakupił.-

Zmiana ustawy o "Pożyczce Wolności". W maju Gabinet Min.przyjął ustawę, na mocy której amerykańskim posiadaczom bonów "Pożyczki Wolności", którzy się zgodzą na prolongowanie jej na dalszych 10 lat, rząd będzie nadal wypłacał 5% rocznych odsetków. Rząd wykupi bony od tych, którzy nie zechcą jej prolongować. Jak wiadomo, w r.b.upływa termin wykupienia bonów na sumę 8 milj.litów.-

Wydanie ustawy o podatkach bezpośrednich "L.Aidas" Nr.58: Gabinet Ministrów przyjął zmianę ustawy o podatkach bezpośrednich. Zmiana dotyczy wysokości opodatkowania poszczególnych zawodów i świadectw przemysłowych.

Podatki bezpośrednie w 1934 r. "L.Aidas" Nr.58: Według danych centralnego Biura Statystycznego, wpłynęło w 1934 r. podatków bezpośrednich do skarbu 39.221,0 /1933 - 40.403,2 tys.lt./. Podatków rolnych wpłynęło 18.450,7 tys.lt. /w 1933 r. - 18.589,3 tys.lt./, podatki od nieruchomości w miejscach wyniosły 6.536,9 /6.925,9/ tys.lt., zasadniczy podatek od handlu i przemysłu - 2.330,3 /2.175,7/ tys.lt., podatek od zysku w handlu i przemyśle - 6.716,5 /7.739,8/ tys.lt., podatek od zawodów - 2.537,6 /1.613,5/ tys.lt., podatek od majątków ubezp. - 457,7 /450,7/ tys.lt., podatek od zysków od kapitału - 267,0 /326,6/ tys.lt., podatek od turbin wodnych - 48,1 /44,4/ tys.lt., podatek od kotłów parowych - 53,8 /53,1/, podatek od uznania praw własności - 1.502,3 /1.960,9/ i podatek spadkowy - 320,1 /520,0/ tys.litów.-

Sprawa podatku mieszkaniowego "L.Aidas" Nr.51: Zgodnie z projektem ustawy o podatku lokalowym, podatek pobierany będzie od lokali, których czynsz roczny nie jest niższy w Kownie od 240 lt.rocennie, zaś w innych miastach - od 72 litów rocznie. Podatek ma być płacony kasom samorządów miejskich.-

Podatek od obrotu importowego "L.Aidas" Nr.51: 5 lutego 1935 r. Gabinet Ministrów uchwalił następujący podatek od obrotów importerów: 1/obrot do 20.000 lt.rocennie - 300 lt. rocznie, 2/do 50.000 - 600 lt., 3/do 100.000 lt. - 1.200 lt., 4/do 500.000 lt. - 2.400 lt., 5/ponad 500.000 lt. - 3.600 litów.-

Finanse samorządów "Liet.Aidas" Nr.139: Według danych Centr.Biura Statystycznego, samorzady litewskie miały w 1934 r. dochodów 33.246.700 lt. i wydatków 32.948.700 lt. Samorzady miast I kateg. miały 12.327.200 lt. dochodów i 12.906.200 lt. wydatków, samorzady powiatowe - 9.847.300 lt. dochodów i 9.266.900 lt. wydatków; samorzady miast II kateg. - 1.946.000 lt. dochodów i 1.938.000 lt. wydatków; wreszcie samorzady gminne - 9.126.200 lt. dochodów i 8.863.800 lt. wydatków. Ogółem dochody nadzwyczajne w budżetach wszystkich samorządów wyniosły 5.756.600 lt. /w 1933 r. - 6.063.100 lt.; w 1932 r. - 5.855.600 lt./, z których większość stanowią zaciągnięte pożyczki i uzyskane zapomogi.

Największą część dochodów stanowi opłata od nieruchomości - 11.038.400 lt. /w 1933 r. - 10.653.600 lt./, dalej opłaty od rzemiosł i zawodów 3.967.400 lt. /w 1933 r. - 3.914.100/, dochody z zakładów i instytucyj samorządowych - 3.724.500 lt. /3.686.500 lt./, inne opłaty - 2.793.900 /2.944.400/ lt., dochody z dóbr i kapitałów - 2.314.700 lt. i t.d.

Wydatki: ogólno-administracyjne - 7.190.300 /1933 r. - 6.806.400/ lt., oświata, sztuka, sprawy kulturalne - 5.003.800 lt. /4.841.300 lt./, sprawy zdrowotne - 4.174.100 /4.136.700/ lt., zobowiązania samorządów 3.688.900 /2.631.800/ lt., opieka społeczna - 2.723.300 /2.247.000/ lt., zarząd majątku 4.351.300 /3.044.700/ lt., komunikacja 2.291.300 /3.201.600/ lt., porządkowanie miast 2.124.600 /4.163.000/ lt. i t.d.

Samorzady	Dochody w tys.lt.			Wydatki w tys.lt.		
	1934 r.	1933 r.	1932 r.	1934 r.	1933 r.	1932 r.
Miasta I kat.	12.327,2	14.251,3	13.961,9	12.906,2	14.172,2	13.916,8
powiatowe	9.847,3	8.657,4	9.984,1	9.266,9	8.082,5	9.260,4
miasta II kat.	1.946,0	2.014,7	1.682,9	1.938,8	1.857,3	1.591,8
gminne	9.126,2	8.739,0	8.827,0	8.836,8	8.572,4	8.591,5
Ogółem:	33.246,7	33.662,4	34.455,9	32.948,7	32.684,4	33.350,5

Akcja oszczędnościowa w Litwie "Tautos Ukis" Nr.4 z 1935 r. zamieszcza obszerny artykuł Władysława Balsisa, który przede wszystkim wskazuje na to, iż ilość wkładów oszczędnościowych, jak i suma wkładów świadczy o wydejności ekonomicznej narodu. Przed wojną suma oszczędności w Litwie była większa, niż obecnie. W 1914 r. w gubernjach kowieńskiej, wileńskiej i suwalskiej

Wydział ustawy o podatku od nieruchomości
nr 10 h. "J. Albas" nr 58: Gabinet Ministrów przyjął zmianę ustawy
o podatkach bezpośrednich. Zmiana dotyczy wysokości opodatkowania
poszczególnej znowów i składowi przemysłowych.

Podatki bezpośrednie w 1934 r. "J. Albas"
Nr 58: Według danych centralnego Biura Statystycznego, wpiętno
w 1934 r. podatków bezpośrednich do składu 89.281,0 / 1933 - 40.403,2
tys. zł. Podatków rolnych wpiętno 18.450,7 tys. zł. w 1933 r. -
18.589,3 tys. zł., podatki od nieruchomości wpiętno
8.586,9 / 8.925,9 / tys. zł., zaś podatek od handlu i przemysłu
i - 2.330,3 / 2.175,7 / tys. zł., podatek od systemów handlu i przemysłu
wysię - 6.716,3 / 7.739,8 / tys. zł., podatek od znowów - 2.537,6
/ 1.513,3 / tys. zł., podatek od majątków ubogich - 454,7 / 480,7 / tys.
zł., podatek od znowów od kapitału - 267,0 / 328,8 / tys. zł., podatek
od ludności wódnych - 48,1 / 44,4 / tys. zł., podatek od kotłów parowych
- 58,8 / 58,1 / tys. zł., podatek od znowów praw własności - 1.502,3 / 1.960,9 /
zł. podatek spadkowy - 320,1 / 280,0 / tys. zł. -

Sprawa podatku od nieruchomości
Nr 51: Zgodnie z projektem ustawy o podatku lokatorskim, podatek po-
dany będzie od lokali, których czynsz roczny nie jest niższy
w Kowie od 240 zł. rocznie, zaś w innych miastach - od 72 zł. rocznie.
Podatek ma być płacony kasom samorządów miejskich.

Podatek od obrotu importowego "J. Albas"
Nr 51: 5 lutego 1935 r. Gabinet Ministrów uchwalił następujący po-
datek od obrotów importowych: I obrot do 20.000 zł. rocznie - 300 zł.
rocznie, 2 do 50.000 - 600 zł., 3 do 100.000 zł. - 1.200 zł.,
4 do 500.000 zł. - 2.400 zł., 5 ponad 500.000 zł. - 3.600 zł. -

Finansowanie samorządów "J. Albas" Nr 58: Według da-
nych Centr. Biura Statystycznego, samorządy litewskie miały w 1934 r.
dochodów 22.246.700 zł. i wydatków 22.048.700 zł. Samorządy miast
I kategorii miały 12.387.200 zł. dochodów i 12.906.200 zł. wydatków,
samorządy powiatowe - 9.847.300 zł. dochodów i 9.286.900 zł. wydat-
ków; samorządy miast II kategorii - 1.946.000 zł. dochodów i 1.838.000
zł. wydatków; samorządy wiejskie - 9.126.200 zł. dochodów i
8.863.800 zł. wydatków. Ogółem dochody samorządów w budżetach
wszystkich samorządów wyniosły 8.756.600 zł. w 1933 r. - 6.062.100
zł.; w 1932 r. - 5.855.600 zł., a których większość stanowiła za-
ciągnięte pożyczki i uzyskane aporty.

Największe części dochodów stanowią opłaty od nieruchomości
- 11.038.400 zł. w 1933 r. - 10.052.600 zł., opłaty od roz-
miały i znowów 3.987.400 zł. w 1933 r. - 3.914.100 / dochody z
zakładów i instytucji samorządowych - 3.728.500 zł. / 3.686.500 zł. /
inne opłaty - 2.738.200 / 2.044.400 / zł., dochody z obrotu i kapitałów
- 2.514.700 zł. i t.d.
Wydatki: ogólnosamministracyjne - 7.130.200 / 1933 r. -
6.806.400 / zł., oświata, sztuka, sprawy kulturalne - 2.003.800 zł.
/ 4.841.300 zł. /, sprawy zdrowotne - 4.174.100 / 4.136.700 / zł., zopo-
wieszenia samorządów 5.688.200 / 5.681.600 / zł., opieka społeczna -
2.723.300 / 2.247.000 / zł., zarząd majątku 4.351.300 / 3.044.700 / zł.,
komunikacja 2.291.300 / 2.201.800 / zł., porządkowanie miast 2.124.600
/ 4.163.000 / zł. i t.d.

Samorządy	1934 r.	1933 r.	1932 r.	1931 r.	1930 r.
Miasta I kat.	12.387,2	14.251,3	13.961,9	12.906,2	14.178,2
Powiatowe	9.847,3	9.287,4	9.286,1	9.286,9	9.286,4
Miasta II kat.	1.946,0	2.014,7	1.888,8	1.937,8	1.591,8
Wiejskie	9.126,2	8.739,0	8.327,0	8.326,8	8.321,5
Ogółem:	32.246,7	32.662,4	34.455,9	32.946,7	32.684,4

Akta o sędziach i sędziach w litwie "Tutor"
Ukrs" Nr 4 z 1935 r. zawiera opisy odczynu Władysława Bala-
sa, który przeważającym wakuje na to, iż ilość wieków oszczęd-
nościowych, jak i suma wieków o wydajności ekonomicznej
narodu. Przed wojną suma oszczędności w litwie była większa, niż
obecnie. W 1914 r. w gubernjach kowieńskiej, wileńskiej i suwalskiej

liczba osób posiadających wkłady oszczędnościowe wynosiła 81.156, zaś ogólna suma oszczędności wynosiła 43 milj.rubli. Na 1000 mieszkańców 38 posiadało książeczki oszczędnościowe. Wojna światowa podważała zaufanie klientów. Jednakże już w dn.1 stycznia 1935 r. liczba osób posiadających wkłady oszczędnościowe wynosiła w Litwie 6.305, zaś ogólna suma wkładów oszczędnościowych - 43 milj.litów. Bez względu na trudne warunki ekonomiczne suma wkładów oszczędnościowych w Litwie wzrasta. W okresie od 1927 r. do 1935 wkłady oszczędnościowe przedstawiają się w Litwie następująco:

1927 r./1.I/	682.877,25 lt.	1932 r./1.I/	24.798.988,57 lt.
1928 " "	865.070,37 "	1933 " "	34.218.925,38 "
1929 " "	1.457.493,00 "	1934 " "	38.734.896,21 "
1930 " "	2.070.004,40 "	1935 " "	43.120.552,06 "
1931 " "	10.999.572,20 "		

Powyższa tabela wskazuje stałą tendencję zwykłą litewskich wkładów oszczędnościowych.-

L i t . g o s p o d a r k a k r e d y t o w a . "Rytas" Nr.73 zamieszcza szereg danych ilustrujących rozwój litewskiej gospodarki kredytowej w okresie od 1926 do 1935-go r. Mianowicie litewskie instytucje kredytowe w poszczególnych latach tego okresu posiadały następujące sumy wkładów oraz wydanych pożyczek /w milj.litów/:

Rok	Wkłady (milj.lit.)	Wydane pożyczki (milj.lit.)
1926 r.	61,61	122,72
1927 "	75,94	134,90
1928 "	127,58	181,74
1929 "	167,73	227,19
1930 "	210,87	253,95
1931 "	260,39	334,11
1932 "	229,68	392,70
1933 "	223,73	376,62
1934 "	223,17	384,43
1935 "	227,62	388,22

T - w o D r o b n e g o K r e d y t u w R o s i e n i a c h . "Liet.Žinios" Nr.59: W czasie odbytego w połowie kwietnia 1935 r. zebrania członków T-wa Drobnego Kredytu stwierdzono, iż rosieński bank Drobnego Kredytu posiada 968 członków. Ogólna suma przewidzianych kredytów dla członków wynosi 1.111.450 lt. Wartość majątku członków Banku oszacowana została na 18.102.600 lt. Suma pożyczek wydanych 926 członkom wynosi 843.689 litów.

W skład zarządu T-wa Drobnego Kredytu w Wilkomierzu obrani zostali: Ziuraitis, Peczkaitis, Dikinis i Gudas.-

D z i a ł a l n o ś ć p a Ń s t w o w y c h k a s o s z c z ę d - n o ś c i o w y c h w 1 9 3 4 r . "Liet.Aidas" Nr.73: Działalność państwowych kas oszczędnościowych rozwija się pomyślnie. W 1934 r. powstały nowe trzy oddziały. Bilans kas oszczędnościowych w 1933 r. wynosił 41.365.000 litów, zaś na dzień 1 stycznia 1935 r. - 46.694.000 lt. Ogólny obrót kas w 1933 r. wynosił 74.830.000 lt., zaś w 1934 r. - 102.246.000 lt. W dniu 1 stycznia 1935 r. ogólna suma wkładów w państwowych kasach oszczędnościowych wynosiła 43.120.000 lt. /w 1933 r. - 38.734.000 lt./. Liczba osób posiadających wkłady w kasach w początku roku 1934 wynosiła 10.660, zaś w końcu roku 1934-go wzrosła do 16.305 litów.

Suma pożyczek wypłaconych przez kasy na dzień 1 stycznia 1935 r. wynosiła 37.872.000 litów.-

W k ł a d y w b a n k a c h . Według wiadomości statystycznych, w grudniu 1934 r. w 31 prywatnych instytucjach kredytowych w Litwie było wkładów prywatnych na sumę 145,39 milj.lt., w państwowych - 81,06 milj.lt. Ogółem - 226,45 milj.litów.

W grudniu 1933 r. dysponowały instytucje kredytowe wkładami na sumę 236,20 milj.lt., w 1932 r. - 236,57 milj.lt., w 1931 r. - 243,08 milj.litów.-

N o w a u s t a w a o p r z e d s i ę b i o r s t w a c h k r e d y t o w y c h . Komisja ekonomiczna Rady Stanu opracowała projekt nowej ustawy o przedsiębiorstwach kredytowych. Dotyczy ona przedsiębiorstw kredytowych zarówno Wielkiej, jak i Małej Litwy. Jak dotąd, w Wielkiej Litwie obowiązywały w tej dziedzinie odmienne ustawy, niż w Kraju Kłajpedzkim.-

Zmiana ustawy o Banku Ziemskim "Vyr. Żin." Nr.444: Statut Banku Ziemskiego zmienia się następująco:

44.

Do wskazanego w art.43 rejestru może być wpisany tylko taki zastawiony w Banku majątek nieruchomy, przy którego zastawie Bank wydał pożyczkę nie większą, niż 75% wartości tego majątku.

61.

Uchwałą Rady Banku i za zgodą Min.Finansów odsetek od procentów obligacji pożyczkowych zastawu może być zmniejszony. Ta uchwała Banku ma być ogłoszona na miesiąc przed terminem, od którego zaczynają się zmniejszone odsetki.

Posiadacz obligacji może dostarczyć Bankowi aż do terminu zmniejszenia odsetków, obligację do opłacenia. Obligacje nie-dostarczone do opłacenia w terminie będą wyjęte z obiegu.-

Działalność Banku Ziemskiego "L.Žinios" Nr.75: W czasie walnego zebrania akcjonariuszy lit.Banku Ziemskiego stwierdzono, iż sytuacja ekonomiczna rolników litewskich nie wykazuje naprawy. W 1934 r. działalność Banku Ziemskiego przede-wszystkiem zwracała się w kierunku konsolidacji długów, zaciągniętych przez rolników w okresie lepszej konjunktury. Bank Ziemski w myśl ustawy o ulgach dla rolników przy spłacie pożyczek powstrzymał 3.097 licytacji. Gospodarstwa, których licytacje te dotyczyły, posiadają 77.924 ha gruntu. Zadłużenie tych gospodarstw wynosi 19.394.000 litów.-

Doroczne zebranie akcjonariuszy Banku Ziemskiego "T.Ukis" Nr.3:Dn.30 marca odbyło się doroczne zgromadzenie akcjonariuszy lit.Banku Ziemskiego, któremu przewodniczył premier J.Tubelis. W ciągu roku 1934 r. Bank Ziemski wyasygnował 10.303.000 lt. pożyczek hipotecznych. W końcu 1934 r. ogólna suma pożyczek wydanych przez Bank Ziemski dosięgała 125 milj.lt., przyczem pożyczki hipoteczne stanowiły 107 milj.lt., zaś pozostałe 18 milj.lt. wydane zostały w formie kredytu spółkom przetworów mlecznych, towarzystwom Drobnego Kredytu oraz innym kooperatywom. Bilans Banku na rok 1935 ustalony został w wys. 158.265.681,10 lt. Uzyskano czysty zysk w wys.631.506 lt. W skład zarządu Banku weszli: kierownik Banku K.Raduszis, dyrektorowie P.Kregźde, P.Araviczius i W.Nainis. W skład Rady Banku weszli: P.Variakojis, J.Fledźynskis, dyrektor W.Raczkauskas, A.Juczias, Bulvičius, dyr.J.Tallat-Kiełpszas i przedstawiciel Kłajpedy Borchertas.

Two Drobnego Kredytu w Jeziorosach, "L.Aid." 76: W 1934 r. Bank Drobnego Kredytu w Jeziorosach uzyskał 702 lt.zysku. W 1935 r. Bank przewiduje otrzymanie zysków w wys. 8.820 lt. oraz wydatki w wys.8.025 lt. Czysty zysk utrzyma się więc prawie w tych samych granicach.

Założenie Banku Hipotecznego .Jak podają, został już opracowany statut Banku Hipotecznego, którego założenie, zwłaszcza właściciele domów, uznają za kwestję nagłą.

Bank będzie miał 3 milj.lt.kapitału akcyjnego i do 40 milj.lt.kapitału obrotowego. Będzie on instytucją rządową, aczkolwiek akcje Banku będą mogły nabywać również osoby prywatne. Pożyczki będą udzielane pod zastaw 70% obiektywnego szacunku mienia nieruchomego. Przewidziane jest, że maksymalny termin kredytów wyniesie ok.36 lat po 4.1/2 - 5% rocznie. W tych dniach projekt statutu Banku Hipotecznego zostanie doręczony ministrowi Skarbu.-

Zmiany statutu Banku Litewskiego .Gabinet Ministrów zatwierdził zmianę statutu Banku Litewskiego. Obecnie Bank będzie mógł nabywać państwowe listy zastawne, zagraniczne papiery wartościowe gwarantowane przez państwa oraz akcje Banku wypłat międzynarodowych w Bazylei na sumę nie większą, niż 2/3 swego kapitału zakładowego. Dalej wyjaśniono, iż Bank Litewski może nabywać nieruchomości tylko na własne potrzeby za specjalnem pozwoleniem ministra Skarbu. Wyjątek stanowi przejęcie nieruchomości za długi. W tym wypadku nawet ustawa o reformie rolnej nie stoi na przeszkodzie. Bank Litewski może się stać właścicielem większych obszarów ziemi, niż 150-hektarowa norma.

Pozatem Gabinet Ministrów uchwalił szereg ulg podatkowych dla akcjonariuszy Banku Litewskiego.-

U M O W Y I T R A K T A T Y .

L i t e w s k o - ł o t e w s k a u m o w a h a n d l o w a .
29 kwietnia 1935 r. została ratyfikowana nowa umowa handlowa z
Łotwą. Termin dotychczasowej umowy handlowej upłynął 21 grudnia
1934 r.

Umowa została zawarta na jeden rok, a po upływie tego ter-
minu zachowa moc, o ile na 3 miesiące przed jej wygaśnięciem nie
zostanie odwołana.

Zgodnie z umową, obywatele każdego z krajów, mieszkający
na terytorjum innego kraju, cieszą się temi samymi prawami, co
obywatele własnego kraju. Nie dotyczy to jednak przepisów policyj-
nych o obcokrajowcach i ochronie krajowego rynku pracy. Obywatele
obu krajów zostają również zrównani z miejscowymi obywatelami pod
względem uprawnień w dziedzinie handlu i przemysłu. Co do nabycia
mienia nieruchomego obie strony zapewniają sobie jak największe
przywileje. Równość dotyczy również podatków i innych opłat i
przepisów o ochronie społecznej.

Obie strony wzajemnie uznają towarzystwa akcyjne i inne
towarzystwa handlowe i finansowe. Oba państwa wzajemnie przyznają
sobie zasadę największego uprzywilejowania. Wyjątki mogą być po-
czynione co do ulg, jakie Łotwa może przyznać Estonji, Finlandji
i Sowiетom, Litwa zaś - Estonji.

Litwa i Łotwa zobowiązują się do niehamowania wzajemnego
handlu żadnymi ograniczeniami importowemi i eksportowemi. Handel
graniczny obu krajów uregułuje specjalny układ.

Do umowy zostaje załączona lista towarów uprzywilejowa-
nych, kontyngentów, zniżek celnych i ceł skonsolidowanych. Łotwie
zostaje przyznany kontyngent 150 tys.kg. śledzi solonych i wędzo-
nych przy ocleniu w wys.50 cnt. od 1 kg., 3 tonny deszczułek for-
nirowych do krzeseł, 1.000 tonn cementu bez cła, 500 tonn szkła
ze zniżką celną od 25 do 50%.

Pozatem otrzymuje jeszcze Łotwa kontyngent 10 tonn/autobu-
sowych ze zniżką celną w wys.50%, 8 tonn elektrycznych kabli
/ulga 75%/, 5 tonn igieł /również 75%/, 15 tonn radioaparatów
/50%/, 3 tonny żarówek i kilku innych artykułów.

Litwa może wwieść do Łotwy 2.500 koni, oclonych w wys.30
łatów od sztuki, 15 tys.gęsi bez cła. Zniżkę celną w wys.75% przy-
znano Litwie przy wwozie wyrobów żelaznych /śrub, naśrubków i t.p./.

Kontyngent wyrobów dębowych i kołców przyznano w ilości 450 tonn.
Obu państwo przysługuje prawo żądania świadectw pochodze-
nia towarów.

Oba państwa zawarły również umowę clearingową. W Łotwie do-
konywa rozrachunku specjalna komisja przy M-stwie Skarbu, w Lit-
wie - Bank Litewski.

Clearing obejmuje prawie wszystkie towary. Faktycznie roz-
ciąga się on jedynie na kilka gatunków towarów, idących tranzytem.
Np. clearing zostaje rozciągnięty jedynie na 1.500 tonn siemienia
lnianego, eksportowanego z Litwy do Łotwy, ilość ponad tę normę
może być wwieziona bez stosowania clearingu.

Eksportowane do Łotwy len i las również uważane są za to-
wary tranzytowe.

Przy stosowaniu clearingu sumy należne za towary otrzymu-
ją kupcy każdego z krajów dopiero wówczas, gdy kupcy innego kraju
wplacą taką samą sumę.

Dla wzajemnych rozrachunków ustalono następujący kurs:
100 łatów - 192,45 lt., a 100 lt. - 51,83 łt.

Zarówno litewskie, jak łotewskie koła ekonomiczne spodzie-
wają się, że nowa umowa handlowa w znacznej mierze przyczyni się
do ożywienia wymiany towarów między obu krajami.

Przed okresem ograniczeń litewsko-łotewskie stosunki han-
dlowe były bardzo ożywione; w 1934 r. eksportowała Litwa do Łotwy
różnych towarów na sumę 4.787.000 lt., w 1933 r. - na sumę
5.322.000 lt., w 1932 r. - 4.148.000 litów, w 1931 r. na sumę
15.157.000 lt., wwozła zaś z Łotwy w 1934 r. - na sumę 2.543.000
litów, w 1933 r. - 5.672.000 lt., w 1932 r. - 7.530.000 litów i
w 1931 r. na sumę 11.864.000 litów.-

"Tautos Ukis" na temat umowy handlowej z Anglią. "Tautos Ukis" Nr.8 z 1935 r.: W wyniku Konferencji Ottawskiej W. Brytania poddała rewizji swe dawne traktaty handlowe z całym szeregiem państw, w tej liczbie z Litwą. W wyniku odnośnych rokowań ustalono dla Litwy 2,95% ogólnego importu bекonów do Anglii, biorąc za podstawę ilości z 1930, 1931 i 1932 r. Litwa musiała zgodzić się na następujące warunki: 1/w handlu z Anglią będzie musiała Litwa korzystać tylko ze statków angielskich; 2/80% węgla i 50% koksu importować Litwa będzie z Anglii; 3/dla całego szeregu produktów zostaną skonsolidowane cła, zaś na węgiel i manufakturę - nawet zmniejszone; 4/Litwa ma więcej kupować od W. Brytanji.

Skolei Litwa uzyskała dla siebie warunki następujące: 1/największe uprzywilejowanie w stosunkach handlowych; rozpatrzone też cła na produkty litewskie: masło, bekony, wędliny, jaja, nasienie koniczyny, celulozę, fornier i las; 2/rewizja traktatu handlowego i wspólne rozmowy w wypadku trudności w realizacji traktatu. /Jak wiadomo, traktat zawarty został 11 sierpnia 1934 r. - Przyp.Red."B.Kow."/

Traktat nie jest dla Litwy korzystny, tem niemniej musiał być zawarty.-

Traktat handlowy z Łotwą. "Vyr.Žinios" 433 podaje treść traktatu handlowego między Litwą a Łotwą, podpisanego 1 grudnia 1933 r. Traktat dotyczy obywateli litewskich zatrudnionych w Łotwie i odwrotnie /wzajemna ochrona obywateli/ oraz ulg stosowanych względem towarów litewskich na Łotwie, a łotewskich na Litwie.-

Traktat arbitrażowo-koncyliacyjny z Danją. "Vyr.Žinios" Nr.443 z 1934 r. podaje tekst traktatu arbitrażowego z Danją. Obie strony zobowiązały się do pokojowego rozstrzygnięcia wszelkich możliwych sporów lub też do przekazywania tych sporów Nieustającemu Trybunałowi Międzynarodowemu, ewentualnie Komisji Koncyliacyjnej.-

Konwencja handlowa między Litwą i Estonją. "Vyr.Žinios" Nr.443 z 1934 r. podaje tekst konwencji handlowej z Estonją. Konwencja dotyczy wzajemnej opieki nad obywatelami obu krajów oraz ulg odnośnie towarów.-

Umowa lit.-holenderska w sprawie ochrony znaków fabrycznych i towarowych. "Vyr.Žinios" Nr.482: Obywatele holenderscy oraz holenderskie spółki i towarzystwa korzystać będą na Litwie z ochrony znaków fabrycznych i towarowych w równym stopniu, co w Holandji.-

HANDEL ZAGRANICZNY.

Handel zagr. Litwy w 1934 r. x/ "Rytas" Nr.31: W 1933 r. mięso, nabiał i jaja stanowiły połowę wartości całego eksportu litewskiego; w 1934 r. stanowią już 38%. Najbardziej spadł eksport mięsa /o 11.100 to.czyli o 38%/. Za mięso, masło, jaja, gęsi i celulozę otrzymano w 1934 r. o 29,5 milj.lt. mniej, niż w 1933 r. Jeżeli przeto bilans handlowy utrzymał równowagę, przypisać to należy wzmożonemu eksportowi innych towarów, jak zboże, nasienie koniczyny, len, materiały leśne, fornier, żywa trzoda chlewna. Za te produkty otrzymano w 1934 r. o 17 milj.litów więcej, niż w 1933 r.

Eksport do Anglii stanowił 43% ogólnego eksportu litewskiego, zaś import z Anglii 25% ogólnego importu. Eksport do Niemiec wyniósł w 1934 r. 24% ogólnego eksportu, zaś import z Niemiec 29% ogólnego importu.-

x/ Resumé handlu zagranicznego Litwy podaliśmy w "Biul. Kow." Nr.1280. Obecnie podajemy streszczenie kilku artykułów "Rytasa", dotyczących handlu zagranicznego Litwy w 1934 r.-

Najnowsze kwestje w handlu zagranicznym. "Tautos Ukis" Nr.10:

Dyrektor Departamentu Ekonomicznego M.S.Zagr. Kuźmiński, omawiając na jednym z zebrań Izby Rolniczej sprawy dotyczące handlu zagranicznego, oświadczył, że litewski handel zagraniczny był i jest zbyt jednostronny. Dawniej 50-60% całego obrotu handlowego przeprowadzała Litwa z Niemcami. Obecnie zaś skrepował Litwę traktat handlowy z Anglią, ograniczając możliwości importu, stabilizując eksport. Wskutek tego, jak również wskutek niemieckich ograniczeń tranzytowych odnosi się wrażenie, iż Litwa utraciła dawne rynki zbytu, a nie zyskała nowych.-

Import węgla kamiennego w 1934 r. "Liet. Aidas" Nr.35: W 1934 r. importowała Litwa 250.943,1 tonny węgla kamiennego, brykietów i koksu za 7.771,5 tys.lt. /w 1933 r. 251.084,5 tonn za 8.409,5 tys.lt.; w 1932 r. 244.787,6 tonn za 9.925,7 tys.lt.; w 1931 r. 263.602,7 tonn za 13.318,0 tys.litów/. Z powyższego zestawienia wynika, że Litwa importuje coraz mniej opału.-

Eksport bekonów do Anglii. Eksport litewskich bekonów do Anglii przedstawia się następująco:

Lata	milj.lt.	tonny
1925	-	-
1926	0,12	33,0
1927	0,23	70,0
1928	0,06	10,0
1929	-	-
1930	14,42	3.570,0
1931	52,56	18.156,8
1932	40,91	25.131,6
1933	21,04	42.881,5

Bilans handlu lit. z Anglią. Bilans handlu litewskiego z Anglią ilustruje tabelka następująca /w milj.lt./:

Lata	Eksport	Import.	Bilans
1929	57,4	26,0	+ 31,4
1930	65,0	24,1	+ 40,9
1931	90,4	19,6	+ 70,8
1932	78,3	18,0	+ 60,3
1933	71,5	24,3	+ 47,2

Perspektywy eksportu litewskiego. /Odczyt, wygłoszony przez dr.Kaszkelisa w Związku Ekonomistów dn. 3.V.1935/: Po utraceniu rynku niemieckiego, który wchłaniał do 65% eksportu, zmiana kierunku wywozu dużo kosztowała.

W Anglii organizacja sprzedaży i transportu ma swoje wymagania, do których litewscy eksporterzy jeszcze nie zdołali w zupełności się dostosować.

Towary litewskie na wielkim rynku angielskim stanowią znikomą ilość. Są one identyfikowane z nadbałtyckimi wogóle. Należałoby dla usprawnienia i udogodnienia eksportu ustanowić jakąś wspólną jednostkę - centralę dla państw bałtyckich.

Należy też zwrócić więcej uwagi na to, by konsulowie byli reprezentantami handlowymi swego kraju.

Innym nowym rynkiem, na który idzie sporo litewskich towarów jest Palestyna, która obecnie przeżywa okres wielkiej rozbudowy i napływu kapitału i ludności. Zaczęła ona sprowadzać wiele kategorii produktów, które dawniej nigdy nie były nabywane na Bliskim Wschodzie, jak np. masło, bekony.

Zważywszy na bilans handlowy Palestyny, który jest niesłychanie pasywny /eksport 2,5 milj.funtów, import 13 milj./, należy przewidywać, iż rozwój ten wkrótce zostanie wstrzymany i chłonność rynku ulegnie zmniejszeniu. Na rynkach tych bardzo groźną jest konkurencja Australji i N.Zelandji, to też większej ekspansji handlowej Litwy w tym kierunku nie można przewidywać. Należy więc umacniać się na rynku angielskim.-

Wywiad dyrektora "Maistasa" o eksporcie bekonów do Sowietów. "Maistas" będzie miał możliwość przyjmowania świn bekonowych ponad ustalone normy. Należy przypuszczać, że latem, do późnej jesieni wszystkie świnie bekonowe zostaną nabyte i sprzedane. W ten sposób kwestję eksportu świn w 1935 r. należy uważać za rozstrzygniętą.

Dokoła racjonalizacji i intensywnienia eksportu litewskiego. "Tautos Ukis" Nr.5 z 1935 r. zamieszcza obszerny artykuł p.Czerkeliunasa. Autor w artykule swym wskazuje, iż w związku ze zmniejszeniem się eksportu zachodzi potrzeba podjęcia starań w kierunku rozszerzenia portu lub przynajmniej utrzymania go na dotychczasowym poziomie. W tym celu zsubordynować należy wszystkie czynniki wpływające na pomyślność eksportu, a więc politykę handlową, produkcję, transport, podatki, cła i in. Autor artykułu wyraża zdanie, iż cel ten da się osiągnąć jedynie przy pomocy specjalnego instytutu eksportowego, któryby kierował całokształtem zagadnienia. Wydatki związane z utworzeniem takiego instytutu zamortyzowałyby się w najbliższym czasie.-

Utrudnienia w handlu z Anglią. "Rytas": Za czasów dobrych jeszcze stosunków z Niemcami eksport litewski kierowany był na dwa rynki: niemiecki i angielski. Później jednak represje gospodarcze ze strony Rzeszy i niezbyt korzystny traktat handlowy z Anglią skomplikowały zadania litewskiego handlu zagranicznego, a wzrastający protekcjonizm angielski budzi obawy co do przyszłości stosunków handlowych Litwy z jej głównym obecnie odbiorcą. Na zagrożające im niebezpieczeństwo wskazuje np. niespodziewane podwyższenie przez Anglię ceł na import gęsi, pomimo istniejącego traktatu, co uniemożliwiło wywóz tego towaru w roku bieżącym, zaś szczupłość kontyngentów importu bekonów na rynek angielski, jakie zdołano uzyskać, sprawiło, że wzniesiona znacznym kosztem fabryka szawelska stoi beczynnie, nie rokując nadziei na rentowanie włożonych w nią kapitałów. Tymczasem ceny bekonów w Anglii, w porównaniu z 1932 r. podniosły się niemal dwukrotnie, z czego Litwa nie jest w stanie korzystać w należyтым stopniu.

Pewną pocięgą mógłby być wzrost wywozu litewskiego, gdyby nie to, że wkrótce nastąpi tam niewątpliwie ustalenie kontyngentów na ten również towar i zależność litewskiego wywozu masła od rynku angielskiego spowoduje analogiczną sytuację, w jaką Litwę wtrąciła utrata rynków niemieckich.

Należy więc wystrzegać się popełniania dawnych błędów i zamiast uzależniać swój handel zagraniczny od jednego rynku zbytu - szukać zawczasu nowych rynków, obarczając tym obowiązkiem konsulaty, których sieć winna być w tym celu rozszerzona. Jednocześnie należy umacniać swe pozycje na rynkach uzyskanych w latach ubiegłych.-

Przewidywany eksport jaj w 1935 r. Prasa podaje, iż przewiduje się wywiezienie w 1935 r. niemniej, niż 40 milj. jaj /w r.ub. eksportował "Pienocentras" 16,5 milj./.

Jaja eksportowane są przeważnie do Anglii, Szwajcarii i Czechosłowacji.-

bursztynu

Możliwości eksportu litewskiego. Jedna z firm arabskich w Mecce zwróciła się do firmy kłajpedzkiej z zapytaniem co do warunków dostawy bursztynu.

Jak przypuszczają, dla litewskiego bursztynu zostanie utworzona możliwość jeszcze większego bezpośredniego eksportu na południowy Wschód.-

Sprawozdanie dyr. Łapenas o transakcjach handlowych "Lietukisa". W maju 1935 r. odbył się doroczny zjazd delegatów kooperatyw rolniczych, wchodzących w skład "Lietukisa", na którym sprawozdanie złożył prezes Jan Łapenas.

W 1934 r. głównym produktem eksportowym przez "Lietukis" było zboże. Wobec dobrego urodzaju zbiory dały w 1934 r. o przeszło dwieście tysięcy tonn więcej, niż np. w 1933 r. Obecnie eksport jest już zakończony, wywieziono ogółem około 100 tys. tonn za 13,5 milj. litów.-

Wzrost dyktanda "Maliż" o ekaport
oie b e k o n d o k o w i e d w : "Maliż" b e d a e n i e j
m o d o s t p r y j m o w a n i a d w i d b o k o n o w y c h p o n o d u s t a l o n e n o r w y . N a j b i e j
p r o p o z o w a n e . z e l a t e m , d o g o d n i j t e s t a m e n t w s y m i t a d w i n i e b e k o n o -
w e k o s t a n a n a b y r e i s p r a w i e . W t e m s a m o d o k w e s t y j e k s p o r t u d w i d

D o k o l e r a s t o j o n a i s a c i j i u n i e s a y w -
n i e a i e k s p o r t u i t e w a k i e g o . "T a s t o s U k i a"
N r . 5 z 1 9 3 3 r . z a m i e r z a o b s a d z a n y a r t y k u l p . O z a r k o l i n g a s . A u t o r
w a r t u k u l i s w y m a r k u j e , i z w a r t a k a z a m i e r z a n i e m s i e e k s -
p o r t u z a c h o d i p o t r z e b a p o d j e c i a t e r e m w k i e r u n i k u r o z s e r w a n i a
p o r t u l u b p r o w a d z a n i e j u t r z y m a n i a g o n a d o t y c z a s o w y m p o z o l a n i e .
W t y m c a s i u z a u b o r o w a n o c n a j b i e j w s y m i t a c i j a c z y w i t a k i w p l y w a j a c e n a
p o w y s z o n o s c i e k s p o r t u , z w i e d p o l i t y k e h a n d l o w y , p r o d u k c y j e , t r a n s p o r t
p o d a t k i , c i a i t a . A u t o r a r t y k u l u w y r a z a z a b i a , i z c e l e m d a s i e
o s t a n e c i j e d w i n i e p r u y p o n o w s p e c j a l n e g o I n s t y t u t u e k s p o r t o w e g o ,
k t o r y j k l o w o w e i e k s p e r t o w e z a g o d n i a . W y d a t k i z a m i e r z a n e z
u t w o r z e n i e m t e m i e g o I n s t y t u t u z a m o r t y w o w e j s i e w n a j b i e j s y m
c z a s i e .

U t r u d n i e n i a w h a n d l u a A n g l i j a "W y t a r t" : z a c a s a d w
d o b r y c h j e s z e s t o a n k i o w z N i e m c e m i e k s p o r t l i t e w s k i k i e r o w y
b y l n a d w a r t k i : n i e m c e k i i a n g l i j s k i . P o d a t e j j e d n a k r e p r e z e n t a
g o s p o d a r c z e z e s t o w y R a z e s z y i n i e d w i t k o r y s t a n y t r a k t a t h a n d l o w y
z A n g l i j a e k o n o l i k o w y z a b a n i a l i t e w s k i e g o h a n d l u z a r a m i e r z a n e g o , z
w a r t a k u l i s p r o t e k c y j o n i a m a n g l i j s k i b u d z i o b a w y c o d o p r a z y s t o s c i
s t o a n k i o w h a n d l o w y c h l i t w y z t e j g i d w y w o b e c n e o b d o r z e . W a z a -
g r a z a j a c e i m n i e z a b e d o w a n i e o w a r t a k u l i s p r o t e k c y j o n i e p o d w y -
s z e n i e p r z e z A n g l i j e c e l n a i m p o r t g e s t i , c o s i m o i s t a n i e j e g o t r a k -
t a t u , c o u n i e m o d o l i w i t a w y w o d t o g o t o w a r u w r o k u b i e z a n y , z a s z
z a c u p i e n o s c i k o n t r a k t o w i m p o r t u b e k o n o w n a r t y k a n g l i j s k i , j a k i e
z a b a n o u z y w a k i e , s p r a w i e , z e w a r t a k u l i s z a c z a s n y m k o s t a m f a b r y k a
z a w a l a k a s t o i b e z a w i n i e , n i e r o k u j a c n a d z i e l n a r e n t o w a n i e n i o -
d o b y c h w n i a k a p i t a l o w . T y m c a s e m c e n y b e k o n o w z A n g l i j i , w p o r o z a -
n i u z 1 9 3 3 r . p o d a t a s i e i m i e l d r u k o w a n i e , z c z e g o l i t w a n i e
j e s t w s t a n i e k o r y s t a c e w n a l e j s z y m s t o a n i u .

P e w n e p o c i e t a j m o g l y b y d w o w z r o s t w y w o z u l i t e w s k i e g o , g d y -
b y n i e t o , z e k r o t c e n a s t a p i t a m n i e w a r t a k u l i s z a t a l e n i e k o n t r a k t o w -
t o w n a t e m r o k u j a c t o w a r i z a l o n o s c i l i t e w s k i e g o w y w o z u m o s i e o d
r y n k u a n g l i j s k i e g o s p o d o b u j e a n g l i j s k i a n a w t a c h e j , w j a k a l i t w e
w i t a r t a u t r a n - w r o k u n i e m c e k i .
N a j b i e j w i e c w a r t a k u l i s z a t e g o p o p e i n i e n i a d a w n y c h b i e d o w i
z a m i e s t z a z a n i a n d s w o j h a n d l u z a r a m i e r z a n y o d j e d n e g o r y n k u z d y t e
- s t a k e z a w a z a n p o w o z u r y n k o w , o p a r a z a j a c t y m o p o w i a k i e m k o n s u l i -
t y , k t o r y c h s t a d w i n n a b y w t e m c e l u r o z s e r w a n o . J e d n o c z e s t a n i e n a -
l o z y z a n o s i a n d s w e p o z y c j e n a r y n k u c h u z y w a k u c h w l a t a c h b l i z k i c h .

P r a z e w i d w a n y e k s p o r t j a t w 1 9 3 5 r .
P r a z a p o d a j e , i z p r e w i d u j e s i e w y w i e z e n i e w 1 9 3 5 r . n i e m c e k i ,
n i e 4 0 m i l . t a t \ w r . u b . e k s p o r t o w a j " P l o c o c e n t r a s " 1 8 , 5 m i l . \ .
J a t a e k s p o r t o w a n a s p r a z e w i e n i e d o A n g l i j i , z a w i a t a r t a j i i
C z e c h o s l o w a c i j i .

M o s t i w o s c i e k s p o r t u \ I T I t e w a k i e g o .
J e d n a z t y m a r t y k u l i c h w M e s s e z w r o d i a s i e d o t y m y k i s t y b e d k i e j
z z a p y t a n i e m c o d o w a r t a k u l i s z a t a l e n i e k o n t r a k t o w p u r a z y t w a .
J a k p r z y p u s z a c z a j a , d l a l i t e w s k i e g o p u r a z y t w a z o s t a n i e
u t w o r z e n a a n o l i w o s c i j e s z e c e w i e k s z e g o b e r z e d n i e g o e k s p o r t u n a
p o d a t a l o w y w a s h o d .

P r a z e w i d a n i e d y r . l i z p e n a n o t r a z a k -
c i a c h h a n d l o w c h " l i t e w s k i e g o " . W a r t a u 1 9 3 3 r .
o d b y l s i e d o r o z n y z a r d d e l e g a t o w k o o p e r a t y w r o l i n o z y c h , w c h o d z a -
c y w w a s i a d " l i t e w s k i a " , n a k t o r y m s p r a w o z a n i e n i e z i o z y p r e s s
J e n t a p e n a n o .
W 1 9 3 4 r . s i d w n y m p r o d u k t o m e k s p o r t o w y m p r z e z " l i t e w s k i a"
b y l o z b o z e . W o b e c d o b r e m u r o d a z a n z i o r y d a l y w 1 9 3 4 r . o p r e z -
i c d w i e k i e t e s t a j e t o m w i e s c i j , n i e n p . w 1 9 3 3 r . O b e c n i e e k s p o r t
j e s t t e z z a n o d o w y , w y w i e z o n o o d e z e m o k o l o 1 0 0 t y s . t o m z a
1 8 , 5 m i l . l i t w .

Wywóz zboża był premjowany przez rząd, natomiast wywóz koniczyny nasiennej, siemienia lnianego i wyki mógł się odbywać bez jego pomocy. "Lietukis" skupił około 3 tys.tonn nasion wyki, koniczyny i t.d. na sumę 1,2 milj.litów.

Najtrudniej było ze zbytem koniczyny nasiennej, gdyż produkt ten szedł zazwyczaj do Niemiec, zaś w 1934 r. ograniczenia walutowe bardzo sprzedaż utrudniały.

Na rynkach wewnętrznych "Lietukis" sprzedał 8,7 tys. tonn zboża. Cyfra ta mało się zmienia od lat kilku.

W dziedzinie obróbki i handlu lnem "Lietukis" w swoim czasie wypracował 5-letni plan, lecz został on zaniechany, gdyż właśnie konjunktury na len uległy gwałtownej zmianie na gorsze.

Niedawno wprowadzona ustawa o standaryzacji lnu wpłynęła bardzo dodatnio na jego jakość, ceny i możliwość zbytu.

"Lietukis" ogromnie rozszerzył swą działalność w handlu nawozami sztucznymi; w 1934 r. miał on w ręku 87,8% handlu sztucznymi nawozami /48,9 tys.tonn/.

W handlu maszynami rolniczymi obroty wynosiły przeszło milion litów /w 1933 r. - 400 tys.lt./.

Rozszerzono też handel na maszyny potrzebne w przemyśle i komunikacji, stając do przetargów w instytucjach państwowych i samorządowych.

Cyfry procentowego udziału poszczególnych towarów w obrotach "Lietukisa" przedstawiają się następująco: towary powszechnego użytku - 72%, zboże - 14%, nawozy sztuczne - 14%, maszyny rolnicze - 2,8% i nasiona - 1,5%.

Dokoła standaryzacji towarów "Tautos Ukis" Nr.4 z 1935 r. zamieszcza artykuł inż J.Acus-Acukasa. Autor artykułu, wskazując na doniosłe znaczenie, jakie w handlu zagranicznym odegrywa dziś standaryzacja produkcji zarówno w dziedzinie zdobywania rynków, jak też i zmniejszania kosztów produkcji - stwierdza, iż Litwa nie posiada planowej standaryzacji. Wyjątek stanowi produkcja cegieł i lnu, która została w planowy sposób zwzorcowana. Jeśli chodzi o standaryzację produkcji "Pienocentrasa" i "Maistasa", to jest ona niestała. Brak tu centralnej instytucji standartowej oraz wspólnego czynnika regulacyjnego. Akcja standaryzacyjna winnaby w Litwie objąć wszystkie dziedziny produkcji zarówno przeznaczonej na eksport, jak też i na potrzeby krajowe.-

P R Z E M Y S Ł .

Rozwój przemysłu litewskiego w latach 1932 - 1934. "Musy Rytojus" Nr.89 donosi, iż mimo kryzysu ekonomicznego przemysł litewski się rozwija.

W 1932 r. Litwa posiadała 1.104 przedsiębiorstw przem. z 19.743 robotn.

" 1933 " " " 1.108 " " " 20.582 "

" 1934 " " " 1.118 " " " 22.282 "

Przemysł litewski w 1934 r. "L.Aidas" Nr.53: Przemysł litewski w 1934 r. działał normalnie. Liczba zakładów przemysłowych /zakłady, w których pracowało więcej, niż 5 robotników/ wzrosła. Szczególnie wzrosła jednak liczba robotników i dni roboczych, co świadczy, że intensywność przemysłu litewskiego wzrosła.

Następująca tabelka ilustruje wzrost przemysłu litewskiego w 1934 r. w porównaniu z 1933 r.

	1 9 3 4 r .		1 9 3 3 r .	
	Zakłady.	Robotnicy.	Zakłady.	Robotnicy
Torfowiska i kopalnie	5	515	3	482
ziemia i kamienie	97	1.749	84	1.531
metale i maszyny	91	1.614	86	1.507
skóry i kozuchy	41	760	45	716
tkactwo	56	3.442	62	2.924
drzewo	196	4.394	211	4.276
papier i poligrafja	65	2.141	69	2.032

	1 9 3 4 r .		1 9 3 3 r .	
	Zakłady. Robotnicy.	Zakłady. Robotnicy.	Zakłady. Robotnicy.	Zakłady. Robotnicy.
Produkty spożywcze	311	3.811	186	3.773
elektr., gazy, wodociągi	33	479	33	449
ubrania i obuwie	148	1.879	140	1.807
pralnie, fryzjernie	27	143	33	184
RAZEM:	1.070	20.927	1.053	19.681

Jak świadczą powyższe dane, w 1934 r. zmniejszyła się jedynie liczba zakładów chemicznych, tekstylnych, drzewnych, papierniczych, poligraficznych, skórnicych, jak również liczba pralni i fryzjerni. Wzrosła natomiast liczba torfowisk i kopalń, zakładów metalurgicznych /metale i maszyny/, produktów spożywczych, ubrania i obuwia. Bez zmiany została liczba zakładów elektrycznych, gazowych i wodociągowych.

Produkcja octu na Litwie. "L.Aidas" 25: Importuje się do Litwy wiele produktów, które dałoby się produkować w kraju. Do takich produktów zaliczyć należy ocet. Import esencji octowej przedstawia się w latach 1928-1931, jak następuje:

1928 r.	7.900 klg	za	163.000 lt.
1929 "	10.900 "	" "	234.000 "
1930 "	96.500 "	" "	182.000 "
1931 "	91.400 "	" "	162.000 "

Sprawa otwarcia 2-giej cukrowni w Litwie. Zgodnie z umową z przedsiębiorcami braćmi Ilgovskimi, budowa 2-giej cukrowni między Kurszanami i Popielanami ma być zakończona w początku września.

Następnie czechosłowacka firma "Skoda" przystąpi do prac montażowych. Fabryka ma być uruchomiona w 1936 r. Zatrudni ona ok. 400 robotników.-

Jak przypuszczają, koszta budowy wyniosą 4 milj.lt., czyli o 3 milj.lt. mniej, niż koszt budowy cukrowni w Marjampolu. Nowych plantatorów zgłasza się bardzo wielu. Proponują oni ogółem ok.40 tys.tonn buraków, z których 30 tys.tonn mogliby fabryce dostarczyć końmi /co jest cukrowni właśnie najdogodniej/.-

Produkcja cukrowni marjampolskiej. W czasie zeszłorocznej kampanji przetworzono 91 tys.tonn buraków cukrowych /w 1933 r.51 tys.tonn/. Cukru otrzymano 152 tys.worków 100-kilogramowych /w 1933 r. - 81 tys.worków/.

Projekt cukru w burakach był w 1934 r. wyższy, niż we wszystkich poprzednich latach i wyniósł 17,5%; po odliczeniu strat w czasie fabrykacji procent otrzymanego cukru wyniósł 16,3.-

Cena cukru. Od połowy grudnia 1934 r. cena worka cukru /100 klg/ ~~wynosi~~ franco stacja wyładowania 118 lt. zamiast 122, w sprzedaży na worki loco fabryka - 119 lt. za worek zamiast 123 lt. Zniżka cen hurtowych odbiła się i w detalicznym handlu, a więc 1 klg. będzie kosztował 1 lt.25 ct. zamiast 1.lt. 30 cnt.

Przejęcie przez rząd fabryki fornieru. Fabryka fornieru w Kłajpedzie "Bidom i Zoon" zaciągnęła w Banku Litewskim dług na sumę przeszło 1 milj.lt. Ponieważ długu nie mogła zwrócić, przejął przedsiębiorstwo Bank Litewski. Fabrykę będą eksploatowały trzy Ministerstwa: Skarbu, Rolnictwa i Komunikacji. Prace nie zostały w niej zawieszane. Zatrudnia ona od 500 do 600 robotników.-

Sprawa fabryki cementu. W sferach gospodarczych znów poruszana jest kwestja budowy fabryki cementu. Mają być w tym celu pozyskane kapitały zagraniczne.-

Dokoła budowy fabryki terpentyny i kalafonji. Dep.Leśny oznaczył już warunki budowy fabryki terpentyny i kalafonji. Fabryka zostanie zbudowana w Olicie. Pracując rocznie 6 mies., będzie ona przetwarzała 200-300 tonn gałęzi.-

Działalność s-ki akcyjnej "Žuvis". "T.Ukis" Nr.10 z 1934 r.: W celu zracjonalizowania eksploatacji lit.gospodarki rybnej, utworzona została spółka akcyjna "Žuvis", która z dniem 1 maja 1934 r. rozpoczęła zakup ryb od rybaków. Spółka posiada 100 tys.lt. kapitału zakładowego. Gospodarka rybna w Litwie posiada doniosłe znaczenie, gdyż obszar wód w Litwie wynosi 130.000 ha.-

"L.Aidas" w sprawie fachowców w przemyśle lit. "L.Aid." 13: Na Litwie inżynier po ukończeniu uniwersytetu ma zwykle tylko tyle praktyki, ile jej nabył w czasie ferij uniwersyteckich. Należy zająć się uregulowaniem tej sprawy i stworzyć litewskim fachowcom warunki odpowiadające wymaganiom. Póki tego nie będzie, stale będą niedomagania.-

ROLNICTWO, REFORMA ROLNA, LASY.

Perspektywy gospodarki lnianej na Litwie. "T.Ukis" Nr.3: Litwa czerpie dość duże dochody z gospodarki lnianej. W okresie 1923-1934 r. dochody z gospodarki lnianej w Litwie wyniosły 1.289 milj.lt., co rocznie stanowi ok.94 milj.lt. W okresie tym len stanowił ok.17,3% ogólnego eksportu litewskiego. Koszta związane z hodowlą lnu na jednym ha wynosiły ok.335 lt., zaś dochód z 1 ha wynosił 614 lt. Ponieważ obecnie nawet z 1 ha lnu wyręcza się ok.560 lt., to też obszar uprawy lnu w Litwie winien być zwiększony.-

Zmiana ustawy o Izbie Rolnej. "Vyr.Žinios" Nr.469: Zmiana dotyczy składu i liczby delegatów w Izbie Rolniczej tudzież sposobu ich wybierania i wyznaczania.-

Zmiana ustawy o ułatwieniu spłaty długów rolników. "Vyr.Žinios" Nr.463: Zmiana dotyczy ulg w spłacie długów rolników względem państwa.-

Ustawa o kontroli nad handlem nasionami. "Vyr.Žinios" Nr.438 podaje, że ustawa zapowiada rozciągnięcie kontroli M-stwa Rolnictwa nad handlem nasionami.-

Produkcja rolna z 1 ha w Litwie w kwintalach. "Stat.Biuletenis" Nr.1 z 1935 r.:

	1934 r.	1933 r.
Żyto	13,5	11,30
pszenica zimowa	14,4	11,50
" wiosenna	10,9	9,4
jęczmień	12,5	11,2
owies	11,5	9,65
mieszanka	12,2	11,65
groch	6,4	9,1
wyka	8,9	10,9
len - siemię	4,2	3,8
len - włókno	3,6	3,3
buraki cukrowe	137	102
koniczyna	239	175
siano	28,5	43,15
	13,7	20,3

Obszary zasiane oraz ogólna produkcja. "Statistikos Biuletenis" Nr.1: /w tys.ha i tonnach/

	Zasiana powierzchnia		Produkcja ogólna	
	1934 r.	1933 r.	1934 r.	1933 r.
żyto	495,1	489,5	668,830	552.000
pszenica	208,0	201,9	285.100	222.960
jęczmień	203,6	207,4	253.930	231.815
owies	328,5	343,4	379,760	330.600
mieszanka	98,8	97,2	120.250	113.410
groch	62,7	62,9	40.030	57.280
pieluszką i soczew.	15,2	14,3	11.460	14.020
wyka	23,6	23,1	21.060	25.170
len - siemię	60,7	54,7	25.770	20.900
len - włókno			21.680	18.130
kartofle	182,8	178,5	2.493.140	1.824.410
buraki pastewne	54,1	47,6	1.291.360	831.820
koniczyna	367,7	367,5	1.046.580	1.586.460
siano z łąk	622,0	613,6	850.050	1.246.250

Nowele do ustawy o reformie rolnej. W okresie I.1934 r. - II.1935 r. ukazały się następujące nowele do ustawy o reformie rolnej, które dotyczą: wysokości czynszu dzierżawnego za ziemię /"V.Zin." 433/, rozłożenia rat tytułem spłaty za kupioną przez prywatne osoby ziemię /"V.Zin." 47/, ulg stosowanych względem nabywców ziemi przy płaceniu /"L.Aid." 42/, wreszcie dn. 6 lutego 1935 r. Gabinet Ministrów przyjął ustawę o uporządkowaniu ziemi. Ustawa dzieli się na następujące części: a/komasacja wsi, b/wykonanie prac, c/przenoszenie i wyprostowywanie dróg, d/ustanawianie granic, c/meljoracje i t.d. Ustawa anuluje ustawę o opłatach za sporządzanie planów oraz określa taksę za prace geometrów.-

Plan urzędzeń rolnych na 1935 r. "L.Aidas" Nr.93: Departament Uporządkowania Ziemi wydelegował na prowincję 231 mierniczych, którzy podejmą tam prace. W zakresie wydzielania wsi na kolonje w okręgu birzańskim plan obejmuje obszar 3.843 ha. W pow. kowieńskim i trockim plan obejmuje 17.483 ha, w okręgu kiejdańskim - 6.317 ha, poniewieskim - 23.339, szawelskim - 17.829 ha, taurogowskim - 10.200 ha, telszewskim - 19.857, wilkomierskim - 19.591 ha i uciańskim - 15.182 ha.

Ogółem plan wydzielania wsi na kolonje obejmuje obszar 152.746 ha, z czego 123.839 ha obszarów nowych oraz 28.907 ha pozostałości z niewykonanych planów zeszłorocznych.

W zakresie parcelacji majątków plan parcelacyjny obejmuje ogółem 17.173 ha odnoszących się do 256 poszczególnych obiektów. W tej liczbie plan parcelacyjny na rok 1935 obejmuje 14.080 ha nowych gruntów /209 poszczególnych obiektów/ i 3.093 ha pozostałości parcelacyjnych z lat ubiegłych.

Plan parcelacji serwitutów na 1935 r. obejmuje 9.989 ha wchodzących w skład 206.043 ha obszaru faktycznego.-

Prace meljoracyjne w Litwie w okresie 1920 - 1934. "L.Aidas" Nr.59: Według informacji D-tu Porządkowania Ziemi, w okresie 1920-1934 r. włącznie wydano w Litwie 808.973 auksyny i 33.768.844 lt. W okresie tym ogólny obszar zmeljorowanych gruntów wyniósł 308.543 ha. W 1934 r. sporządzony został nowy projekt prac meljoracyjnych, który obejmuje ogółem 15.996 gospodarstw o łącznej powierzchni przewidzianej pod meljorację 57.113 ha.-

/W 1933 r. osuszono w Litwie 32.319 ha gruntów, zaś w 1934 r. przy pomocy kanałów otwartych osuszono 36.914 ha, w tej liczbie przy pomocy kredytów rządowych osuszono 21.186 ha na koszt właścicieli 15.728 ha.-

Plan gospodarki leśnej na 1935 r. "Liet. Aidas" Nr.81: Zjazd Rady Leśnej z 4, 5 i 6 kwietnia przyjął plan gospodarki leśnej na 1935 r. Plan ten będzie realizowany w 1935 r. W następujących nadleśnictwach: Żelginy - 17 tys.ha, Poniewież - 7 tys. ha, Olita - 9 tys.ha, Kowno - 17 tys., Rakiszki - 17 tys.ha. Ogółem 667 ha. W 1933 r. gospodarka objęła 637 ha.

Eksport materiałów leśnych w 1933 - 34. "Rytas" 69: Ogólny eksport materiałów leśnych w 1934 r. wynosił 42.685.400 lt. /29% ogólnego eksportu/. W porównaniu z 1933 r. eksport wzrósł o 5.016.400 lt./5,5% ogólnego eksportu/. W 1934 r. eksportowano 399.254 tonny /1933 - 343.659 to., 1930 r. - 327.907 to./ materiałów leśnych.-

BUDOWNICTWO.

Sprawa budowy dróg lądowych i wodnych i projekt hydroelektrowni. "Liet. Aidas" Nr.71: M-stwo Komunikacji zwraca coraz więcej uwagi na budowę dróg lądowych i wodnych. Zamierza się przeprowadzić szosę między Kownem a Kłajpedą, ulepszyć drogę wodną Niemnem i t.d. Poza tem M-stwo opracowało plany budowy hydroelektrowni pod Jurborkiem.-

Plan budowy nowych szos. "L.Aidas" 12: Departament Szos sporządził plan budowy nowych szos. Litwa ma szos zbyt mało. Powinnaby mieć ich 3 - 3.1/2 tys.km., posiada zaś tylko 1200 km. Wypada więc dobudować jeszcze ok.2 tys.km. Budowa ta kosztowałaby ok.100 milj.lt. Poza tem należyte uporządkowanie szos -

W sprawie budowy drogi...
W sprawie budowy drogi...
W sprawie budowy drogi...

Plan budowy drogi...
Plan budowy drogi...
Plan budowy drogi...

Prace melioracyjne...
Prace melioracyjne...
Prace melioracyjne...

Plan gospodarki leśnej...
Plan gospodarki leśnej...
Plan gospodarki leśnej...

BUDOWNICTWO

Prace budowlane...
Prace budowlane...
Prace budowlane...

istniejących kosztowałyby ok.50 milj.litów - razem 150 milj.lt. Sumy tej nie da się osiągnąć drogą budżetową. Dąży się więc do stworzenia funduszu drogowego, na któryby się złożyły opłaty od aut, podatki od rzeczy zbytku i t.p.

WIADOMOŚCI Z ZAKRESU CEL I AKCYZY.

Produkcja towarów akcyzowych za pierwsze 3 mies.1935 r."L.Aidas" Nr.105: Według danych Centralnego Biura Statystycznego, za pierwsze 3 mies.1935 r. wyprodukowano spirytusu 1.424,0 tys.litr., spirytusu metylowego 78,1 tys.litr., likieru i konjaku 5,8 tys.litr., wina 20,4 tys.litr., piwa 1.208,4 tys.litr., drożdży 68,5 t.kg., herbaty 12,8 t.kg., perfum i kosmetyki 4 t.kg.; lakieru i politory 6,6 t.kg., preparatów galenowych 6,4 t.kg., zapalek 10.021 t.pudełek, tutek - 15.804,0 t.szt. i przerobiono tytoniu 163,4 t.kg. Z tego tytoniu otrzymano: 79,7 t.kg., tytoniu, 1,3 kt. machorki, 305,5 t. cygar, 3.394,5 t.papierosów i t.d.

Rektyfikacja wódki za I-szy kwartał 1935 r."L.Aidas" Nr.105: Za pierwsze 3 mies.r.b. rektyfikowano na całej Litwie wódki 1.048.370 litrów /w 1934 r. za ten sam okres - 1.057.763 ltr./.-

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE Z OKRĘGU KŁAJPEDZKIEGO.

Działalność kłajpedzkiego syndykatu drzewnego "L.Aidas" Nr.57: Kłajpedzki syndykat drzewny, założony w 1930 r. obrabia rosyjskie i litewskie drzewo, zatrudniając przytem 1.500-2 tys.robotników.W ciągu roku syndykat przeciętnie obrabia 150 tys.mtr.kw.drzewa litewskiego i takąż ilość drzewa sowieckiego. Pragnąc zapewnić swą egzystencję na przyszłość, kłajpedzki syndykat drzewny odstąpił M-stwu Rolnictwa 76% wszystkich swych akcyj. Ceny wyrobów drzewnych ostatniemi czasy spadły w Litwie o 12%. -

Ubezpieczalnie kłajpedzkie "L.Aidas" Nr.57: Prezes kłajpedzkiej ubezpieczalni społecznej p.Plonaitis poinformował, iż w związku z przedrukowaniem do niższych kategorii ubezpieczeniowych kłajpedzkich robotników rolnych, ogólna suma opłat ubezpieczeniowych, pobierana od rolników, zmniejszy się o 120 tys. lt. W 1934 r. budżet kłajpedzkiej Ubezpieczalni Społecznej wynosił 5.142.000 lt., zaś w 1935 r. - 437.000 litów.-

Kłajpeda, jako ośrodek przemysłu litewskiego "L.Aidas" Nr.59 zamieszcza obszerny artykuł, poświęcony rozwojowi Kłajpedy, na wstępie którego stwierdza, iż w ciągu ostatnich 12-tu lat Kłajpeda rozrosła się do niepoznania. Powstał tam cały szereg nowych ulic w dzielnicy północnej. Od r. 1923 do 1934 włącznie w Kłajpedzie powstało 1.784 nowych mieszkań. Zużycie energii elektrycznej również wskazuje na rozwój przemysłu Kłajpedy. W latach 1923 i 1924 roczna konsumpcja energii elektrycznej wynosiła 1,25 milj.kilowatów, zaś w latach 1933-1934 - 9 milj.klv. Roczny przyrost ludności w Kłajpedzie wynosi 100 osób. Liczba mieszkańców Kłajpedy w 1923 r. wynosiła 33.500, zaś w 1933 - 44.500. W Kłajpedzie rozwinął się przemysł tkacki. Kłajpeda posiada obecnie 6 fabryk tkackich, zatrudniających 2 tys.robotników. Ostatnio w pow.kłajpedzkim powstała jeszcze jedna nowa fabryka tkacka, zatrudniająca 300 robotników. Pozatem w Kłajpedzie powstały fabryki mydła, drewniak zapalczanych, 3 fabryki obróbek metalowych, ogromna wytwórnia bekonów i inne. Wskazuje to, iż Kłajpeda staje się ośrodkiem przemysłu litewskiego. Co się tyczy pracy portu kłajpedzkiego, to prześcignęła ona wszystkie lata przedwojenne. W latach 1910-1914 przez port kłajpedzki przeciętnie importowano 311.774 tonn towarów, zaś w latach 1929-33 przeciętnie 541.220 to. towarów rocznie. W 1924 r.do portu kłajpedzkiego zawinęło 594 okrętów z 266.777 to.ładunku netto, zaś w 1934 r. zawinęło 1.030 okrętów o ogólnej pojemności 622.802 tonn rejestrowanych netto. W 1924 r. przez port kłajpedzki wwieziono do Litwy 294.611 to. towarów, zaś wywieziono 143.435 to. towarów, natomiast w 1934 r. wwieziono przez port kłajpedzki 738.640 tonn i wywieziono 275.784 to.towarów. Wskazuje to na potrójny wzrost obrotów w porcie handlowym.- Dawną komunikację tramwajową zastąpiono w Kłajpedzie komunikacją autobusową.-

Budowa trzech nowych dźwigów w porcie kłajpedzkim. "L.Aidas" Nr.60: W drodze konkursu zarząd portu kłajp. powierzył angielskiej firmie "Bacock and Villcock" budowę trzech nowoczesnych dźwigów, których plany sporządzone zostały przez inżynierów portu kłajpedzkiego. Budowa pierwszego dźwigu zostanie ukończona do dn.14 sierpnia 1935 r., zaś dwa pozostałe dźwigi oddane zostaną do użytku w dn.31 grudnia 1935 r.-

Budżet Kraju Kłajpedzkiego na 1935 r. "Rytas" Nr.135: Dyrektorjat Kraju Kłajpedzkiego ogłosił w Nr.58 "Wiadomości Urzędowych" preliminarz budżetowy Kraju Kłajpedzkiego na 1935 r. Preliminarz został zbilansowany w wys.13.788.700 lt. Budżet Kraju Kłajpedzkiego na 1934 r. wynosił 15.850.407 lt. Preliminarz budżetowy Kraju Kłajpedzkiego na 1935 r. przewiduje dochody mniejsze o 2.061.707 lt. i rozchody mniejsze o 1.987.497 lt.-

Sprawa Banku Raiffeisenowskiego w Kłajpedzie. "L.Aidas" Nr.37: W lutym 1935 r. odbyło się zebranie akcjonariuszy kłajpedzkiego Banku Raiffeisenowskiego, w czasie którego okazało się, iż deficyt Banku wynosi 700 tys.lt. Większość akcji tego Banku znajduje się w Niemczech. Do Banku tego należy 39 kooperatyw. Pismo zaznacza, iż Bank ten ze względów zrozuiałych nie chce przyjąć pomocy lit.Banku Ziemskiego.-

Obrót towarów w porcie kłajpedzkim za 1934 r. "L.Aidas" Nr.22: Pomimo kryzysu ekonomicznego obrót towarów w porcie kłajpedzkim był wcale dobry. W ciągu 1934 r. obrót towarów w porcie kłajpedzkim osiągnął 1.014.428 tonn /w 1933 r. - 955.114 to./. Zwyżka wynosi 59.310 tonn.

Eksport towarów przez port kłajpedzki w 1934 r. wyniósł 275.784 tonn, zaś w 1933 r. - 285.375 to. i w 1932 r. - 222.092 to.

Import przez port kłajpedzki w 1934 r. wyniósł 738.000 to., zaś w 1933 r. - 606.000 tonn.-

Przedsiębiorstwa przemysłowe w Kraju Kłajpedzkim. "L.Aidas" Nr.42: Według informacji kłajpedzkiego biura statystycznego, w 1935 r. w Kraju Kłajpedzkim funkcjonowało 127 przedsiębiorstw przemysłowych, zatrudniających 7 tys.robotników.-

Ruch mieszkalców w Kr.Kłajpedzkim w okresie 1929 - 1933. "L.Aidas" Nr.7: Według informacji kłajp.biura statystycznego, w 1933 r. w Kr.Kłajpedzkim zawarto 1.009 związków małżeńskich. Liczba urodzin wyniosła 3.031, zaś liczba zgonów 2.038, a więc naturalny przyrost ludności wyniósł 993.

Spośród osób wstępujących w związki małżeńskie w 1933 r. wyznania ewangelickiego było 802 pary, rzym.-kat. - 92. Spośród nowonarodzonych w 1933 r. liczba niemowląt narodowości litewskiej wynosiła 1.765, zaś narodowości niemieckiej - 1.101.-

Przemysł włókienniczy w Kraju Kłajpedzkim. "T.Ukis" Nr.8: Przemysł tkacki w Kraju Kłajpedzkim rozwija się. Kraj Kłajpedzki posiada 10 przedsiębiorstw włókienniczych, wytwarzających wyroby wełniane, bawełniane i lniane. Przedsiębiorstwa te zatrudniają ok.1.500 robotników.-

X

X

X

